บทที่ 2

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักเรียนในโครงการส่งเสริม และพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย(โครงการ สพพ.) เป็นกลุ่มเยาวชนที่ถูกจัดว่า "ปัญญาเลิศ" ซึ่งนักจิตวิทยาได้กล่าวว่า เราควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้อาจจะมีส่วนสร้างสรรค์ประเทศชาติให้ก้าวหน้าไปได้มาก เราควรจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สมอง อารมณ์และสังคม ได้อย่างเพียงพอ"การเข้าร่วมศึกษาในโครงการ สพพ. จัดเป็นรูปแบบหนึ่งในการส่งเสริมการศึกษา และจะทำอย่างไรจึงจะให้เยาวชนเหล่านี้มีส่วนเข้าร่วมในการพัฒนาทุกด้านเพื่อการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงขอเสนอทฤษฎี หลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องทัศนคติของนักเรียนในโครงการ สพพ. ที่มีต่อวิชาพลศึกษา ตามลำดับ ดังนี้

1. เด็กปัญญาเลิศและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ (สพพ.)
3. การเรียนวิชาพลศึกษา
4. ความหมาย และคุณลักษณะของทัศนคติ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เด็กปัญญาเลิศและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ (ผดุง อารยะวิญญู, 2523)

เด็กปัญญาเลิศ (Gifted children) หมายถึง เด็กที่มีความเฉลียวฉลาดและความสามารถสูงในการค้นหาความจริง และแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมไปถึงผู้มีความสามารถพิเศษในทางดนตรี ศิลป และวรรณคดีอีกด้วย ผู้ที่มีปัญญาเลิศนั้นหมายถึงผู้มีระดับสติปัญญา (I.Q.) ตั้งแต่ 130 ขึ้นไป

I.Q. 130-160 ฉลาดมาก

I.Q. 161-200 ขึ้นไป อัจฉริยะ

นักการศึกษาหลายคนได้ให้นิยามของ Gifted children ต่างกันดังนี้

ลูซิโต (Lucito, 1963) ให้นิยามของเด็กที่มีปัญญาเลิศ ดังนี้

"ผู้มีปัญญาเลิศ" หมายถึง ผู้มีกำลังความสามารถทางสติปัญญาในระดับสูงทั้งในด้านการคิดสร้างสรรค์และการประเมินค่า ซึ่งบุคคลเหล่านี้ได้รับการคาดหมายว่า จะเป็นผู้ที่สามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ สามารถประเมินค่าของวัฒนธรรมและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ถ้าเขาได้รับการศึกษาอบรมอย่างถูกต้อง"

ในการประชุมสมาคมการศึกษาของอเมริกาครั้งที่ 50 ที่ประชุมให้คำนิยามของเด็กปัญญาเลิศ (A gifed or talented child) ว่า หมายถึง ผู้ที่แสดงความสามารถสูงในด้านต่างๆ ซึ่งไม่จำกัดอยู่เพียงด้านสติปัญญาเท่านั้น แต่รวมไปถึงด้านดนตรี ศิลป การประพันธ์ การละคร เครื่องจักรกล ตลอดจนความเป็นผู้นำอีกด้วย"

ฟลีจเลอร์และบิช (Fliegler and Bish : 1959) ให้คำจำกัดความของคำว่า "เด็กที่มีปัญญาเลิศ" นั้น หมายถึง เด็กที่เหนือกว่าเด็กอื่นทางด้านสติปัญญาและความสามารถ เด็กเหล่านี้จะประสบความสำเร็จในด้านการเรียน เป็นเด็กเรียนดี และ/หรือเป็นผู้ที่มีความสามารถสูงเป็นพิเศษในด้าน คณิตศาสตร์ เครื่องจักรกล วิทยาศาสตร์ ภาษา ศิลป ดนตรี และความเป็นผู้นำ และเป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมและสังคมได้เป็นอย่างดี"

เด็กเหล่านี้จะมีร่างกายแข็งแรง สุขภาพสมบูรณ์ ปราศจากโรคร้ายต่าง ๆ และมักจะมีพัฒนาการทางด้านร่างกายเร็วกว่าปกติ ทางด้านสังคมเขาจะสามารถปรับตัวได้ดีในทุกสถานการณ์ สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยดีเสมอ จะเป็นคนที่มีอารมณ์มั่นคง เหมาะสมกับวัยในด้านการเรียนรู้จะสามารถเรียนได้เร็ว มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น

ในห้องเรียน เราสามารถสังเกตเด็กประเภทนี้ได้จากพฤติกรรมต่อไปนี้

- อ่านออกเขียนได้ตั้งแต่อายุยังน้อย และอ่านสิ่งที่ยาก ๆ ได้
- สามารถสื่อความหมายได้คล่อง และรวดเร็ว
- สอบเรียนในสิ่งที่ยาก ๆ เพราะทำให้เกิดความเพลิดเพลินในการแก้ปัญหา
- ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ดี และเป็นแบบฉบับของตนเอง
- มักไม่ย่อท้อเมื่อประสบความล้มเหลว
- สามารถประยุกต์นำความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง

- มีความสนใจกว้างขวาง
- เข้าใจเร็ว เรียนรู้เร็ว ฟังครั้งเดียวจำได้
- ในการแก้ปัญหามักจะหาคำตอบที่เป็นไปได้หลาย ๆ คำตอบ ไม่หลงเชื่อในสิ่งเดียวอย่างงมงาย

นอกเหนือจากความเป็นเลิศด้านสติปัญญา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว เพรสคอท (Prescott) ผู้อำนวยการสถาบันการค้นคว้าเรื่องเด็กของมหาวิทยาลัยเมรี่แลนด์ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยความรู้ทางชีววิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยาและการแพทย์ ได้ข้อสรุปว่าอิทธิพลต่อสัมฤทธิผลทางการเรียน การศึกษามี 6 ประการ คือ

ก. ตัวการทางร่างกาย (Physical Factors) ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตทางร่างกาย สุขภาพทางร่างกาย ข้อบกพร่องทางกาย ลักษณะท่าทางของร่างกาย เป็นต้น

ข. ตัวการทางด้านความรัก (Love Factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดามารดากับลูก ความสัมพันธ์ระหว่างลูก ๆ และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

ค. ตัวการทางด้านวัฒนธรรมและการอบรมสั่งสอนทางบ้าน (Culture and Socialization Factors) ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมสั่งสอนทางบ้าน ฐานะทางบ้าน เป็นต้น

ง. ตัวการทางความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน (Peer Group Factors)ได้แก่ ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนในวัยเดียวกันทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน

จ. ตัวการทางพัฒนาแห่งตน (Self-Development Factors) ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ ทัศนคติของนักเรียนต่อการเรียน เป็นต้น

ฉ. ตัวการทางปรับตัว (Self-Adjustment Factors) ได้แก่ ปัญหาการปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์ เป็นต้น

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้นั้นเป็นสิ่งที่ควรกระทำเป็นพิเศษเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ให้เต็มความสามารถของตน ถ้าให้เด็กเรียนตามหลักสูตรปกติสำหรับนักเรียนทั่วไปแล้ว เด็กอัจฉริยะอาจจะจบเร็ว และยังมีกำลังกาย กำลังสมองเหลือที่จะเรียนรู้สิ่งอื่นอีก เราจึงควรตอบสนองความต้องการของเด็กให้ได้ การจัดการศึกษาจะเป็นผลดีถ้าผู้เกี่ยวข้องจะคำนึงถึงการดำเนินการทั้ง 4 ด้าน คือ วิธีการจัดการศึกษา หลักสูตร สื่อการเรียน และการประเมินผล

1. วิธีการ การให้การศึกษาแก่เด็กที่มีปัญญาเลิศนั้น ก็เพื่อจะส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนได้เต็มความสามารถของตนเอง ในอันที่จะเตรียมเด็กให้เป็นผู้มีความรู้และมีบทบาทในการพัฒนาประเทศชาติในหลาย ๆ ด้าน ๆ วิธีการที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นวิธีการที่ดี ส่วนจะนำมาปฏิบัติได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร นักวิชาการ ครู ผู้ปกครองของเด็ก และสังคมว่ามีความตั้งใจจะให้ผลเพียงใด วิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้อาจจะทำได้ดังนี้คือ

การยืดหยุ่น นั่นคือ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และขั้นตอนในการเรียนการสอนให้สามารถยืดหยุ่นได้ เพื่อจะได้สอดแทรกเนื้อหาและวิชาการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กฉลาดเหล่านี้เป็นต้นว่า

- จะให้มีครูสัญจร คอยทำหน้าที่ช่วยเหลือครูประจำวิชา ครูประจำชั้นผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเรียนเพิ่มเติมได้เต็มที่

- ปรับปรุงหลักสูตร โดยเพิ่มวิชาเรียนใหม่ ๆ ขึ้น โดยเฉพาะวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแพทย์ การเกษตร ฯลฯ โดยให้เด็กได้มีโอกาสเรียนตามความสามารถและความสนใจของตน

- จัดเวลาเรียนให้ โดยให้เด็กได้มีเวลาเรียนวิชาพิเศษ นอกเหนือไปจากเวลาที่กำหนดไว้ในตารางเรียน เพื่อให้เด็กได้เรียนเพิ่มเติมไปจากที่ได้เรียนในชั้น และวิชาที่สอนพิเศษนี้ ก็ต่างไปจากวิชาที่เรียนในเวลาปกติ

- ให้เด็กมีโอกาสได้เรียนกว้างขวางขึ้น หัวข้อที่เรียนในชั้นนี้ อาจจะเหมือนกับหัวข้อที่เรียนในเวลาปกติ แต่ให้เรียนลึกไปกว่าเดิม เป็นต้นว่า ในการเรียนวิชาวรรณคดีไทย ถ้าให้เด็กเรียนในเนื้อหาเดียวกันกับที่เรียนในเวลาปกติเด็กอาจเกิดความเบื่อหน่าย แต่อาจจะเน้นเกี่ยวกับความคิดของนักประพันธ์ วิธีการในการประพันธ์ และผลที่มีต่อสังคม เป็นต้น

การเร่งให้เด็กเรียน เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนเร็วขึ้น นั่นหมายความว่า ให้เด็กมีโอกาสได้เข้าเรียนก่อนอายุตามเกณฑ์บังคับ ตามกฎหมายปัจจุบัน เด็กจะเข้าเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ได้ต้องมีอายุ 7 ขวบ ซึ่งเป็นการไม่เหมาะสำหรับเด็กอัจฉริยะ ควรจะแก้กฎหมายหรือระเบียบวิธีการต่าง ๆ ให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเข้าเรียนเร็วขึ้น เพราะเด็กจะได้เรียนสำเร็จโดยเร็ว และมีเวลาในการให้บริการแก่สังคมอย่างเพียงพอ ปัจจุบันเราถือเฉพาะอายุจริงเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึงอายุสมอง เด็กอัจฉริยะที่มีอายุ 7 ขวบ อายุสมองของเขาอาจจะ 9 ขวบแล้วก็ได้

ทางหนึ่งที่จะให้เด็กฉลาดเหล่านี้ได้เร่งเรียน ก็คือการจัดหลักสูตรให้กับเด็กเหล่านี้เป็นพิเศษ หลักสูตรที่เด็กปกติเรียนใน 1 ปี เด็กอัจฉริยะอาจจะใช้เวลาเรียนเพียง 6 เดือนก็ได้ ทั้ง ๆ ที่มีเนื้อหาในปริมาณเดียวกัน การทำเช่นนี้ทำให้เด็กเรียนจบเร็วขึ้น การให้เด็กเรียนข้ามชั้น (หรือที่บางคนเรียกว่า การพาสชั้น) เช่น คนที่สอบไล่ชั้นประถมปีที่ 2 ได้คะแนนดีมาก ไม่ต้องเรียนชั้นประถมปีที่ 3 ไปเรียนชั้นประถมปีที่ 4 เลยนั้น ก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเหล่านี้ได้เรียนเร็วยิ่งขึ้น

การจัดชั้นเรียนพิเศษ การจัดชั้นเรียนพิเศษให้ก็เป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยเด็กพิเศษกลุ่มนี้ได้มีโอกาสเรียนได้เต็มที่ การจัดชั้นเรียนพิเศษนี้อาจจะทำได้ 2 ทาง คือ การจัดชั้นเรียนพิเศษให้ และการจัดเป็นกลุ่มย่อย เราจะสามารถจัดชั้นเรียนได้อีก 1 ชั้นก็ต่อเมื่อเด็กพิเศษกลุ่มนี้มากพออาจจะ 35 หรือ 45 คนก็แล้วแต่ เมื่อเด็กครบตามจำนวนแล้ว ก็เปิดเป็นชั้นเรียนได้และเราก็มีทางที่จะจัดการเรียนการสอนให้ได้เต็มที่ แต่ถ้าเด็กมีไม่พอจะจัดชั้นเรียนอีก 1 ชั้น เราก็จัดเป็นกลุ่มย่อย แล้วให้เด็กเรียนพิเศษ ก็เป็นทางหนึ่งที่จะให้เด็กได้มีโอกาสเรียนเต็มที่

จัดศูนย์ก้าวหน้า ศูนย์ก้าวหน้านี้จัดขึ้นเพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้เรียนเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากเนื้อหาวิชาที่เรียน ในห้องในศูนย์นี้จะมีวัสดุอุปกรณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และความก้าวหน้าอื่น ๆ อาจจะเป็นภาพยนตร์ โทรทัศน์ รายการพิเศษต่าง ๆ ฝึกให้เด็กใช้ความคิดหาเหตุผล ค้นหาความจริง อาจจะจัดให้เด็กพิเศษเหล่านี้ได้เข้ามาใช้บริการของศูนย์วันละ 30 นาทีถึง 1 ชั่วโมง ศูนย์นี้อาจจะจัดขึ้นภายในโรงเรียน โดยใช้ห้องเรียนห้องใดห้องหนึ่งแล้วจัดหาอุปกรณ์ให้พร้อม สำหรับเด็กที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การควบคุมดูแลของครู

2. หลักสูตร การเรียนการสอนเด็กที่มีปัญญาเลิศจะกระทำได้ดียิ่งขึ้น ถ้าสามารถ

ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องตามความต้องการของเด็ก เนื่องจากเด็กเหล่านี้มีระดับสติปัญญาและความสามารถที่เหนือกว่าเด็กปกติ ถ้าเราไม่สนองความต้องการของเด็กแล้วครูผู้สอนอาจจะมีปัญหาในการปกครองชั้น ทั้งยังเป็นการสะกัดกั้นความก้าวหน้าของเด็กอีกด้วยการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อสนองความต้องการของเด็กที่มีปัญญาเลิศอาจจะกระทำได้ดังนี้

- จัดรายวิชาให้มีมาก ๆ เพื่อให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเรียนได้ เช่น วิชาทางด้านการประพันธ์ วรรณคดี ดนตรี ศิลป วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ฯลฯ เนื่องจากเด็กเหล่านี้มีความสนใจกว้างขวาง

- การจัดการเรียนการสอนควรใช้แหล่งวิทยากรในท้องถิ่นให้มาก เช่นพิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด โรงงานอุตสาหกรรม ปูชนียสถาน ฯลฯ เนื่องจากเด็กเหล่านี้มีความรู้มากและกว้างขวาง เขาจึงไม่สนใจเฉพาะสิ่งที่อยู่ในตำราเรียนเท่านั้น

- ควรจะจัดวัสดุที่เป็นโปรแกรมการเรียนรู้ไว้ให้เด็ก เพื่อเด็กจะได้หยิบขึ้นมาทำเมื่อเด็กมีเวลาว่าง เด็กฉลาดจะทำงานเสร็จเร็วกว่าคนอื่น เมื่อเด็กทำงานเสร็จแล้วจะได้หาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากวัสดุอุปกรณ์เหล่านี้

- จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการหาเหตุผล เนื่องจากเราต้องการฝึกให้เด็กเหล่านี้เป็นคนช่างคิด ช่างสังเกต โดยหวังว่า ในวันข้างหน้าเขาอาจจะค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ให้แก่สังคมมนุษย์บ้าง การฝึกให้เป็นคนช่างสังเกต ใช้ความคิดหาเหตุผล จึงเป็นการปูพื้นฐานเบื้องต้นในอันที่นำไปสู่ความสำเร็จในเรื่องนี้

- จัดตั้งชมรมหรือสโมสรขึ้น เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากเด็กเหล่านี้มีความสนใจ และมีความสามารถในกิจกรรมหลายอย่าง กิจกรรมเหล่านี้ นอกจากจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แล้ว ยังเป็นการฝึกความเป็นผู้นำของเด็กอีกด้วย

3. <u>สื่อการเรียน</u> สื่อการเรียนเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้เด็กฉลาดแสดงความเป็นอัจฉริยะออกมา ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กที่มีปัญญาเลิศนี้ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมสื่อการเรียนการให้พร้อมในอันที่จะสนองความต้องการ ความสนใจและความสามารถของเด็ก ทางโรงเรียนจะต้องจัดหาตำราเรียนให้เพียงพอ ทั้งตำราที่ใช้เรียนตามหลักสูตรและตำราที่ใช้ประกอบการเรียน นอกจากนี้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีทางการศึกษาก็ควรจะมีพร้อม เช่น วิทยุ โทรทัศน์ แถบบันทึกเสียง แผ่นเสียง ภาพยนตร์ และวัสดุสิ้นเปลืองอื่น ๆ เช่น สี กระดาษ ดินสอแปรง ฯลฯ เครื่องมือและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ก็ควรจะมีครบ สื่อการเรียนเหล่านี้จะช่วย

ส่งเสริมเด็กให้เรียนรู้ได้ดีที่สุด และสามารถเรียนได้เต็มที่ตามความถนัดของตน

4. การประเมินผล หลังจากที่ได้จัดโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญญาเลิศไปแล้ว ก็ควรมีการติดตามผลว่าการจัดการศึกษาดังกล่าวได้ผลเพียงใด การประเมินผลอาจจะทำได้ดังนี้

- ใช้แบบสอบถาม
- ฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของเด็กกับเกณฑ์ปกติ
- เปรียบเทียบเด็กที่เรียนในโปรแกรมนี้กับเด็กที่ไม่ได้เรียน
- สอบถามความคิดเห็นจากครู

ผู้ประเมินผลอาจจะใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลาย ๆ วิธีรวมกันก็ได้ การประเมินผลและติดตามผล ทำให้เราทราบว่า การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับผู้มีปัญญาเลิศได้ผลเพียงใด ในขณะเดียวกันก็ทำให้เราทราบข้อบกพร่องด้วย เราจะได้นำข้อบกพร่องเหล่านั้นมาแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมของเราให้ดีขึ้นต่อไป

2. โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.)

การศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเป็นรากฐานที่สำคัญ ในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศจะเป็นไปไม่ได้ถ้าปราศจากการพัฒนามนุษย์ การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องเริ่มที่การพัฒนาหน่วยเล็กที่สุด คือ หน่วยมนุษย์ซึ่งเป็น "หัวใจ" เสียก่อน จากหน่วยเล็กเหล่านี้ จึงจะย้อนกลับไปพัฒนาหน่วยใหญ่ คือ ชุมชน สังคม ประเทศ โดยจะต้องพัฒนาทั้งในด้านสุขภาพ คุณภาพและประสิทธิภาพ (กานดา ณ กลาง, 2534) สังภาพ

ภาพประกอบ 1 คน คือ "หัวใจ" ในการพัฒนา

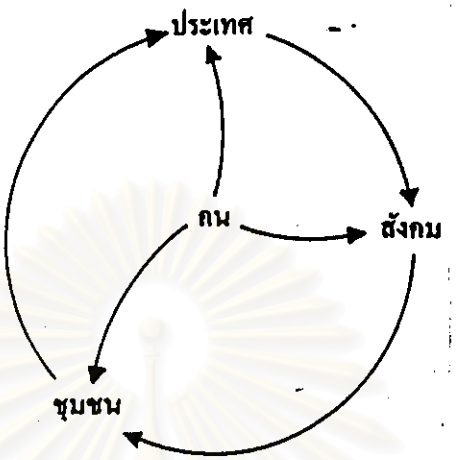

คัดจาก กานดา ณ ถลาง, 2534

การศึกษามุ่งให้มนุษย์เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย สมอง อารมณ์ และสังคม หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยล้วนให้ความสำคัญของ"การศึกษา"

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพน.) เป็นโครงการที่กรมสามัญศึกษาได้เริ่มทำขึ้นในปีการศึกษา 2534 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อม เป็นโครงการที่พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เรียนเก่ง มีความอยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย มีความประพฤติดี ทั้งนี้กรมสามัญศึกษาได้เล็งเห็นว่า นักเรียนเหล่านี้มีความสามารถในการเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้รวดเร็วและดีกว่าเด็กทั่ว ๆ ไป สมควรที่จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้ได้เรียนตามความต้องการ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง โดยจัดให้มีกิจกรรมการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางมากกว่าการเรียนการสอนโดยปกติทั่วไป นับได้ว่าโครงการนี้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและแนวทางการจัดการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ที่สนับสนุนการจัดการศึกษา ในรูปแบบและวิธีการให้ผู้มีปัญญาเลิศหรือมีความสามารถพิเศษ ได้พัฒนาอัจฉริยภาพของตน และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพความพร้อมของผู้เรียน (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2537)

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการนี้เป็นไปตามจุดหมาย หลักการและโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสภาวการณ์ปัจจุบัน เพราะเปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมกับนักเรียนทุกคน เช่น สามารจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดี ได้เรียนเต็มศักยภาพของตนโดยไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนเท่านักเรียนปกติ โรงเรียนก็สามารถบริหารหลักสูตรให้นักเรียนเหล่านี้เรียนจบหลักสูตรได้ภายใน 2 ปีการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีการเรียนการสอนครบถ้วนตามหลักสูตร ผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรครบถ้วน มีการส่งเสริมให้ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถ และได้ผลอย่างสมบูรณ์ตามจุดหมายของหลักสูตร เป็นการแก้ไขและลดปัญหาการบริหารงานการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนที่มีปัญหา ที่เกิดจากนักเรียนที่เรียนดีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายลาออกจากโรงเรียน เพราะสอบเทียบความรู้ในระดับเดียวกับมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ทำให้จำนวนนักเรียนที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ลดน้อยลงไม่เป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้ ก่อให้เกิดการสูญเปล่าในด้านงบประมาณการศึกษา

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นโครงการที่พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความสามารถพิเศษสามารถเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ภายใน 2 ปี อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกับการเรียน 3 ปี เป็นโครงการที่ช่วยลดงบประมาณด้านการศึกษาเพราะนักเรียนในโครงการ สพม. ใช้เวลาเรียนในโรงเรียนน้อยลง 1 ปี ทำให้รัฐบาลจ่ายเงินลงทุนด้านการศึกษาสำหรับเด็กเหล่านี้น้อยลงนอกจากนี้ยังเป็นการช่วยส่งนักเรียนเหล่านี้สู่อาชีพเร็วขึ้น 1 ปี อันเป็นการเพิ่มพูนรายได้ของรัฐบาลจากการจัดเก็บภาษีได้เร็วขึ้น ทำให้รายได้จากการจัดเก็บภาษีจากนักเรียนเหล่านี้ได้รับเร็วขึ้น 1 ปี และเป็นผลทำให้รายได้ประชาชาติสูงกว่าปกติเร็วขึ้น 1 ปีเพราะมีผู้มีรายได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

จุดประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2. เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความพร้อมในด้านบุคลากร สื่อ

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ อาคารและสถานที่ ได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนรู้สามารถเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายใน 2 ปีการศึกษา

3. เพื่อส่งเสริมและให้โอกาสแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนรู้มีความอัจฉริยะหรือเพชรน้ำเอก และความประพฤติดี ให้สามารถเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายได้ใน 2 ปีการศึกษา จากที่หลักสูตรกำหนดไว้โดยประมาณ 3 ปีการศึกษา

สิทธิของนักเรียนในโครงการ

1. นักเรียนในโครงการที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยใช้เวลาเรียน 2 ปีการศึกษา มีสิทธิเหมือนกับนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ใช้เวลาเรียน 3 ปีการศึกษาทุกประการ

2. นักเรียนโครงการที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยใช้เวลาเรียน 2 ปีการศึกษา ไม่มีสิทธิ์ขอเรียนต่อในปีที่ 3

โดยสรุปแล้วโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้โรงเรียนได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อสนองความต้องการ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจ และศักยภาพของนักเรียนที่ดี มีความรับผิดชอบ และมีความต้องการที่จะจบหลักสูตรให้เร็วกว่าปกติตามศักยภาพของตนถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมการศึกษาอย่างหนึ่งที่เปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาการบริหารหลักสูตรให้เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่เรียนดี มีสติปัญญาความสามารถระดับสูง ทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนากลวิธีสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนเหล่านี้มีการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของโรงเรียน (จุดเน้นข้อที่ 1 ของหลักสูตร) มีการบูรณาการจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาในหลักสูตร การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถพึ่งตนเอง และฝึกนิสัยในการใฝ่หาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งต่าง ๆ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม จากผลการดำเนินงานระยะเริ่มโครงการที่เป็นระยะของการทดลองโครงการ มีอุปสรรคปัญหาบางประการ แต่ทุกคนทุกฝ่ายต่างก็ร่วมมือร่วมใจกันในอันที่จะทำให้โครงการนี้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งก็เป็นที่น่าชื่นใจสำหรับผู้ที่ดำเนินงานตามโครงการนี้ เพราะผลผลิตคือนักเรียนในรุ่นแรกสำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายของโครงการมีคุณภาพที่เทียบเคียงกับนักเรียนที่เรียนตามปกติได้ ตัวบ่งชี้ตัวหนึ่งคือนักเรียนเหล่านี้สามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาได้ถึงร้อยละ 93.44

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สำหรับนักเรียนโครงการ สพพ. ได้ปรับหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรบางประการ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์สำหรับการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยใช้เวลาเรียน 3 ปีให้เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เวลา 2 ปี โดยผู้เรียนได้รับการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด และบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ (ภาคผนวก)

3. การเรียนวิชาพลศึกษา

วิชาพลศึกษาเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะถ้าผู้เรียนมีร่างกายไม่แข็งแรง ใจคอไม่หนักแน่น ขาดการอนามัย และเป็นคนขี้โรคแล้วก็ย่อมจะมีผลกระทบกระเทือนไปถึงการศึกษาด้านอื่นๆ ด้วย บุญสม มาร์ติน (2513) กล่าวว่า "การพัฒนากำลังคนนั้นนับว่าเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศ พลังงานทุกสิ่งทุกอย่างจะกระทำสิ่งใดได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นก็หมายถึง คนจะต้องมีพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง เมื่อพิจารณาดูสิ่งที่จะช่วยพัฒนาคนให้มีร่างกายแข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีความอดทน ก็มีอย่างหนึ่งคือ การพลานามัยนั่นเอง" พลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอันจะขาดเสียมิได้และเป็นวิชาที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จากการเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษา ดังนั้น นักการศึกษาจึงได้มีการบรรจุหลักสูตรวิชาพลศึกษาเข้าไว้ในหลักสูตรของโรงเรียน คือตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เพราะถือว่า "การพลศึกษาในโรงเรียนนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ทางโรงเรียนต้องจัดให้มีการเรียนการสอนขึ้นอย่างทัดเทียมกับการเรียนการสอนวิชาอื่น เพราะสิ่งที่เขาทั้งหลายได้เรียนรู้นั้น จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของเขา" เพื่อให้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อันจะเป็นส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศชาติอีกด้วย

ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบจึงได้ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับดังกล่าว ได้จัดทำและประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายในปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในข้อ 1 ได้กำหนดไว้ว่า "เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตแบบพื้นฐานแห่งคุณธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม มี

ระเบียบวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัว ท้องถิ่น และประเทศชาติ" (กรมวิชาการ, 2527) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และแผนการศึกษาแห่งชาติ 2520 วิชาพลศึกษาจึงได้กำหนดจุดประสงค์เอาไว้ทั้งหมด 6 ข้อ คือ

ข้อ 1) ให้มีทักษะและมีนิสัยในการเล่นกีฬา และการออกกำลังกายด้วยกิจกรรมพลศึกษาเพื่อความสนุกสนานและสุขภาพ ข้อ 2) ให้มีคุณธรรม เช่น ความมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม และสามารถนำคุณธรรมดังกล่าวนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ข้อ 3) ให้เห็นคุณค่าของการกีฬา และเล่นกีฬาตามอุดมคติของนักกีฬา เช่น กีฬาเพื่อมิตรภาพ กีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่อความสนุกสนาน ข้อ 4) ให้สามารถพิจารณา และรักษาสมรรถภาพทางกายและจิตใจด้วยการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำ ข้อ 5) ให้สามารถใช้วิจารณญาณเลือกเล่นกีฬาและออกกำลังกายตามสภาพการณ์ และระดับความสามารถของตนเองด้วยความปลอดภัย ข้อ 6) ให้มีความรักและนิยมในพฤติกรรมของผู้เล่นกีฬาและผู้ดูกีฬาที่ดี (กรมวิชาการ, 2527)

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527) กล่าวว่า การจัดโครงการสอนพลศึกษาก็เพื่อที่จะให้นักเรียนทุกคนได้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย ให้มีทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬา และการออกกำลังกาย และรู้จักปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของการเล่นกีฬา มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนการรู้จักรักษาสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์ เหมาะสมกับการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ

การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา จึงมีความสำคัญต่อการที่นักเรียนจะนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในเวลาว่าง เพื่อให้เป็นคนที่มีร่างกายแข็งแรงและสมบูรณ์ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติเป็นประจำ คือ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีนิสัยในการออกกำลังกายเป็นประจำตลอดชีวิต ไม่ใช่เพียงแต่ในวัยที่กำลังศึกษาเล่าเรียน หรือเพียงแค่ชั่วโมงพลศึกษาเท่านั้น ซึ่งการออกกำลังกายเป็นประจำอาจจะต้องมีปัจจัยอื่น ๆ มาประกอบหลายอย่าง เช่น สถานที่ อุปกรณ์ เวลา ตลอดจนสภาพแวดล้อมของสังคม แต่ที่สำคัญที่สุด คือ จะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาและการออกกำลังกาย ซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถปรับเปลี่ยนและสร้างเสริมได้

ทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษา หมายถึง สภาวะความพร้อมของจิต และประสาทที่จะตอบสนองต่อวิชาชีพพลศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นในทางบวก หรือสนับสนุน และในทางลบหรือต่อต้านวิชาชีพพลศึกษา ถ้าเป็นไปในทางบวกหรือสนับสนุน เรียกว่า มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพลศึกษา แต่ถ้าเป็นไปในทางลบหรือต่อต้าน เรียกว่า มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพพลศึกษา ทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษานี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ ที่มีต่อการพลศึกษา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียน ในด้านวิภาวิสัย (Affective Domain) ซึ่งสามารถจำแนกระดับของวิภาวิสัยออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. การรับ (Receiving) พฤติกรรมในระดับนี้ ผู้เรียนเห็นความสำคัญของผลการออกกำลังกาย โดยสามารถบรรยายถึงผลการออกกำลังกายเหล่านี้ เช่น การเพิ่มอัตราการเต้นของชีพจร และการที่มีเหงื่อออก

2. การสนองตอบ (Responding) พฤติกรรมในระดับนี้ คือ ผู้เรียนปฏิบัติตามระเบียบ และกฎข้อบังคับของการเล่นโดยเคร่งครัดตลอดเวลาของการเล่น

3. การตีค่า (Valuing) พฤติกรรมในขั้นนี้คือ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะแสดงให้เห็นว่า มีความต้องการที่จะปรับปรุงทักษะการกีฬาของตนเองให้ดีขึ้น ด้วยการใช้เวลาในตอนหยุดพัก หรือตอนเย็นหลังเลิกเรียน เพื่อฝึกซ้อมทักษะที่ได้เรียนในชั่วโมงเรียนมาแล้ว

4. การจัด (Organization) พฤติกรรมในขั้นนี้คือผู้เรียนสามารถกระทำตนให้เป็นนักกีฬาที่ดี

5. คุณลักษณะที่เกิดจากค่านิยม (Characterization) พฤติกรรมในระดับนี้ คือ ผู้เรียนเขียนโปรแกรมการรักษาสุขภาพของตนเองพร้อมบอกด้วยว่า เพราะว่าเหตุใดจึงมีความสำคัญ และจำเป็น (ารศักดิ์ เพียรชอบ, 2527)

กล่าวโดยสรุป ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา ทั้งนี้เพราะทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา ก่อให้เกิดความตั้งใจอยากรู้ อยากเห็นในวิชาที่ครู อาจารย์สอน เอาใจใส่ในการเรียนอย่างแท้จริง รู้สึกว่าการเรียนพลศึกษาเป็นของสนุก มีคุณค่าและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้เรียนเกิดความพอใจในสิ่งที่เรียน ก็ย่อมจะขวนขวาย ค้นคว้าหาความรู้ หมั่นฝึกซ้อม ดังนั้นย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาพลศึกษาด้วย (วิเชียร ท่อนทอง, 2537)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 วิชาพลานามัยเป็นวิชาบังคับอีกวิชาหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนหน่วยการเรียน 6 หน่วยการเรียน โดยแบ่งเป็นวิชาสุขศึกษา 3 หน่วยการเรียน วิชาพลศึกษา 3 หน่วยการเรียน โดยให้ทางโรงเรียนจัดสอนภาคเรียนละ 1 รายวิชา และมีจำนวนหน่วยการเรียน 0.5 หน่วยการเรียน และยังมีกลุ่มวิชาเลือกให้ทางโรงเรียนที่มีความพร้อมเปิดสอนตามสภาพความพร้อมของแต่ละโรงเรียนอีกด้วย

สำหรับการเรียนวิชาพลศึกษาในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการปรับเพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลา โดยจะใช้เวลาเรียนตามตารางสอนกับครูผู้สอน และเวลาที่ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้เป็นไปตามกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จะเรียน 2 กิจกรรม (2 รายวิชา) ต่อ 1 ภาคเรียน 1 รายวิชา ใช้เวลาครึ่งภาคเรียน นักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 6 ข้อ ตามแผนการศึกษาชาติ 2520 บทบาทของครูผู้สอนที่จะช่วยส่งเสริมและที่สำคัญคือตัวของนักเรียนที่จะจัดสรรเวลาให้กับกิจกรรมทางพลศึกษา พื้นฐานสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการกระทำก็คือ ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนั้น ๆ

4. ความหมาย และคุณลักษณะของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นสภาวะความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นตัวกำหนดทิศทาง หรือเป็นตัวกระตุ้นปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) มีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด (Cognitive Component) เป็นการตอบสนองต่อบุคคล ในลักษณะของการรับรู้ อันสืบเนื่องมาจากความคิด ความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของสิ่งปรากฏการณ์ต่าง ๆ วินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ ทำให้ทัศนคติที่แสดงออกมาในแนวความคิดว่าอะไรถูก อะไรผิด

2. ความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่คล้อย

ตามความคิด ความเชื่อ ถ้าบุคคลมีความคิดในแง่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ทัศนคติจะแสดงออกในรูปของความรัก ความโกรธ ความชอบ ความพอใจ ความเกลียด หรือความไม่พอใจ

3. พฤติกรรม (Behavior Component) คือ ความพร้อมที่จะกระทำอันเป็นผลเนื่องมาจากความคิด และความรู้สึก ซึ่งออกมาในรูปของพฤติกรรม โดยการยอมรับหรือปฏิเสธ และเป็นการกระทำที่สามารถสังเกตเห็นได้ (ไพบูลย์ อินทรวิชา, 2517)

คุณลักษณะของทัศนคติ

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ นักวิชาการด้านทัศนคติจำนานไม่น้อย เป็นต้นว่า ออลพอร์ท (Allport, 1969), ชอว์ และ ไรท์ (Shaw and Wright, 1956), แมคเดวิด และฮาราริ (McDavid and Harari, 1969) ฯลฯ ให้ความเห็นตรงกันว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ไม่ใช่สิ่งที่มีติดตัวมาแต่กำเนิดประสบการณ์มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ การสะสมประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการปะทะสังสรรค์กับสิ่งต่างๆ ในสังคม เป็นต้นว่า บุคคล สิ่งของ สถานการณ์แวดล้อม และความผันแปรในสังคม ฯลฯ มีผลโดยตรงต่อทัศนคติ ตัวอย่างเช่น บุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติทางบวกต่อปุ๋ยเคมีได้ต่อเมื่อมีความรู้เกี่ยวกับปุ๋ยเคมีดีพอควร รู้ว่าหากใช้ถูกกับชนิดพืชและใช้อย่างถูกวิธี ก็จะได้รับผลผลิตสูง หรือไม่บุคคลนั้นก็ต้องมีประสบการณ์ได้เห็นคนอื่นใช้หรือตนเองเคยใช้มาแล้วได้ผลดี ความรู้สึกทางบวกต่อปุ๋ยเคมีชนิดนั้นจึงจะเกิดมีขึ้น ดังนี้เป็นต้น ฉะนั้นการศึกษาและทำความเข้าใจทัศนคติ จำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้มาอธิบาย ซึ่งหมายถึงว่าจะต้องเกี่ยวพันกับเรื่องการรับรู้ แรงจูงใจ ความสนใจที่จะเลือกรับรู้ในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ ฯลฯ การเพิ่มความรู้และประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

2. ทัศนคติมีคุณลักษณะของการประเมิน (evaluative nature) ทัศนคติเกิดจากการประเมินความคิดหรือความเชื่อที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวกับสิ่งของ บุคคลอื่น หรือเหตุการณ์ ฯลฯ (attitude object) ซึ่งจะเป็นสื่อกลางทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง ดูบ, ออสกูด และคณะ, แอนเดอร์สัน และฟิชบายน์ ล็อตต์ และ ล็อตต์ ทริแอนดีส (Doob, 1947, Osgood et al., 1957, Anderson and Fishbein, 1965, Lott and Lott 1968 and Triandis, 1971 อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเด่นชัดและเน้นให้เห็นข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ทัศนคติมีธรรมชาติของการประเมิน เป็นความคิดหรือความเชื่อที่มีความรู้สึกแฝงอยู่ด้วย การที่บุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติอย่างไรต่อสิ่งใดขึ้นอยู่กับผลการประเมินความรู้ ความคิด

หรือความเชื่อที่มีเกี่ยวกับสิ่งนั้น ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินเกิดความรู้สึกทางบวกหหรือทางลบต่อสิ่งดังกล่าว ผลการประเมินอาจแตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ตัวอย่างเช่น ทัศนคติต่อสิ่งเดียวกันอาจจะแตกต่างกันตามเพศ อายุ หรืออาชีพ ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มดังกล่าว มีความรู้และประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน

คุณลักษณะของทัศนคติในด้านการประเมินนี้ ฟิชบ่าอย์น และ ไอเซ่น (Fishbein and Ajzen, 1975) เน้นว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ทัศนคติแตกต่างกันอย่างแท้จริงจากแรงผลักดันภายในอื่น ๆ เช่น นิสัย แรงขับหรือแรงจูงใจ เขากล่าวว่าเป็นคุณลักษณะที่บ่งชี้ความแตกต่างดังกล่าวได้แน่นอนกว่าคุณลักษณะที่นิวคอมบ์ (Newcomb, 1950) ได้เคยเสนอไว้ในเรื่องทัศนคติต้องมีสิ่งที่หมายถึง (attitude object) ยิ่งกว่านั้นนักวิชาการด้านทัศนคติต่างก็มีความคิดเห็นตรงกันโดยไม่มีผู้ใดโต้แย้งในเรื่องที่ว่า ความรู้สึกเป็นส่วนสำคัญที่สุดของทัศนคติเป็นคุณลักษณะที่ขาดไม่ได้แม้ว่าในคำจำกัดความของทัศนคติส่วนใหญ่ จะไม่ได้ระบุคำนี้ไว้อย่างแจ่มชัดนักก็ตาม

3. ทัศนคติมีคุณภาพและความเข้ม (quality and intensity) คุณภาพและความเข้มของทัศนคติจะเป็นสิ่งที่บอกถึง ความแตกต่างของทัศนคติที่แต่ละคนมีต่อสิ่งต่าง ๆ เครช์ และคณะ, แม็คเกร็ธ, และนิวคอมบ์ (Krech ed al., 1962, McGrath, 1964 and Newcomb et. al., 1965 อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) กล่าวว่าคุณภาพของทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้จากการประเมิน เมื่อบุคคลประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็อาจมีทัศนคติทางบวก (ความรู้สึกชอบ) หรือทัศนคติทางลบ (ความรู้สึกไม่ชอบ) ต่อสิ่งนั้น นั่นคือก่อให้เกิดสภาวะความพร้อมที่จะเข้าหาหรือหลีกหนีสิ่งดังกล่าว ส่วนความเข้มจะบ่งถึงความมากน้อยของทัศนคติทางบวกหรือลบ หรือบ่งชี้ระดับการประเมิน เช่น ชอบมาก ชอบปานกลาง ชอบน้อย ในการเผยแพร่วิทยาการเกษตรแผนใหม่ ทัศนคติที่พึงปรารถนาจะเสริมสร้างให้มีขึ้น คือ ทัศนคติทางบวกต่อวิทยาการดังกล่าว ดังนั้นก่อนอื่นต้องทำให้เกษตรกรสนใจที่จะศึกษาสิ่งที่นำไปเผยแพร่ เพื่อให้เกิดการประเมิน ซึ่งเป็นการเริ่มต้นกระบวนการยอมรับ ขั้นตอนนี้สำคัญ เพราะบุคคลจะเลือกรับรู้ ศึกษาและประเมิน เฉพาะสิ่งที่ตนสนใจเท่านั้น และถ้าสามารถทำได้สำเร็จกับเกษตรกรส่วนใหญ่ ก็จะก่อให้เกิดแรงผลักดันจากกลุ่มซึ่งจะช่วยเพิ่มความเข้มของทัศนคติต่อวิทยาการดังกล่าว ด้วยเหตุนี้การศึกษาทัศนคติจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษาการยอมรับ

4. ทัศนคติมีความคงทนไม่เปลี่ยนง่าย (permanence) ทัศนคติคงทนและเปลี่ยนได้ไม่ง่ายนัก (stable and enduring) นักจิตวิทยาสังคมหลายท่านเป็นต้นว่า เชอร์รีฟ และ

เชอร์รีฟ, นิวคอมบ์ และคณะ และโรคีช (Sherif and Sherif, 1956, (Newcob et al., 1965 and Rokeach,1970 อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) กล่าวถึงทัศนคติที่ฝังแน่นลึกซึ้ง เนื่องจากสิ่งที่ประเมินมีความชัดเจนถูกต้องแน่นอน หรือในกรณีที่มีการสะสมประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้มานานพอ ในกรณีเช่นนี้การเพิ่มพูนความรู้ใหม่ หรือประสบการณ์ใหม่ หรือแม้การบังคับให้แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ อยู่เสมอก็อาจจะไม่มีผลทำให้ทัศนคติที่กล่าวข้างต้นเปลี่ยนแปลง ทัศนคติทำนองนี้จะสามารถใช้ทำนายหรืออธิบายพฤติกรรมในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันในเวลาต่อมาได้อย่างถูกต้อง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดได้แก่ ทัศนคติต่อการทำเกษตรตามแบบบรรพบุรุษ เนื่องจากมีการเรียนรู้และพัฒนาโดยการกระทำ ได้สะสมประสบการณ์มาเป็นเวลานาน มีความเคยชินในวิธีที่ทำ ด้วยเหตุนี้การเผยแพร่วิทยาการเกษตรแผนใหม่ จึงมักประสบปัญหาเพราะการเปลี่ยนทัศนคติดังกล่าว เป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ง่ายนัก

5. ทัศนคติต้องมีสิ่งที่หมายถึง (attitude object) ทัศนคติจะต้องมีสิ่งที่หมายถึงที่แน่นอน นั่นคือทัศนคติต่ออะไร ต่อบุคคล ต่อสิ่งของหรือต่อสถานการณ์ จะไม่มีทัศนคติลอย ๆ ที่ไม่หมายถึงสิ่งใด และบุคคลจะต้องมีความรู้ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้น ทัศนคติจะแตกต่างกันตามระดับความแน่นอนชัดเจน และขอบเขตโครงสร้าง ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวน ชนิด และคุณลักษณะของส่วนประกอบของสิ่งนั้น ซิง เครช และคณะ (Krech et al., 1962) ใช้คำว่า "ลักษณะที่ซับซ้อน" (complexity) เมื่อพูดถึง บุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ (attitude object) ที่มีส่วนประกอบซับซ้อน แตกต่างกันมากและมีหลายองค์ประกอบ และใช้คำว่า "ลักษณะเฉพาะ" (definitiveness) สำหรับสิ่งที่มีส่วนประกอบคล้ายคลึงกัน ไม่ซับซ้อนและมีองค์ประกอบน้อย เขากล่าวว่าทัศนคติที่มีต่อสิ่งหลังจะเข้าใจง่าย มีความเข้ม และลึกซึ้งมากกว่าทัศนคติที่มีต่อสิ่งแรก มีความคงทนและเปลี่ยนได้ยากกว่า การที่ทัศนคติต้องมีสิ่งที่หมายถึง (attitude object) ที่แน่นอนนี้ นิวคอมบ์ (Newcob, 1950 อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) บอกว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทัศนคติแตกต่างจากแรงผลักดันภายในบุคคลชนิดอื่น ๆ เป็นต้นว่า นิสัย แรงขับ และแรงจูงใจ ตัวอย่างเช่น แรงจูงใจจะมีเป้าหมายเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดแรงผลักดัน แทนที่จะเป็นบุคคลสิ่งของ หรือสถานการณ์ ดังนี้ เป็นต้น

6. ทัศนคติมีลักษณะความสัมพันธ์ ทัศนคติแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งของบุคคลอื่น หรือสถานการณ์ และความสัมพันธ์นี้เป็นความรู้สึกจูงใจ (Motivation affect) ฟิชบาอน์ และไอเซ่น (Fishbein and Ajzen, 1975) กล่าวว่า ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นจะทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยง ฉะนั้น เมื่อมีการประเมินความเชื่อความสัมพันธ์ในรูปแบบดัง

กล่าวก็จะเกิดขึ้นในโครงสร้างของทัศนคติ นอกจากความสัมพันธ์ข้างต้น ยังมีความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละทัศนคติ ทั้งนี้เนื่องจากทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะประกอบด้วยหลายทัศนคติที่มีระดับความสัมพันธ์แตกต่างกัน ในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันเองสูงก็จะรวมตัวเป็นมิติตามคุณลักษณะ หรือองค์ประกอบของสิ่งนั้น สิ่งที่ทัศนคติ หมายถึง มิติเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเมื่อรวมกันก็จะเป็นมิติของความรู้สึก (affective) หรือทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น ความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นเกิดจากคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกันของส่วนต่าง ๆ ของสิ่งที่กล่าวถึง ความสัมพันธ์นี้ยิ่งสูงมากเท่าใด การรวมตัวของแต่ละทัศนคติก็จะยิ่งแน่นแฟ้น ความแน่นแฟ้นจะเป็นตัวบ่งชี้ความคงทนไม่เปลี่ยนง่ายของทัศนคติและความแม่นตรงในการทำนายพฤติกรรม ทั้งยังเป็นทัศนคติที่มีความสำคัญต่อผู้เป็นเจ้าของ ทัศนคติอย่างนี้อาจเกิดได้หลายกรณี เป็นต้นว่า เกิดจากสิ่งที่ทัศนคติ หมายถึง มีลักษณะเฉพาะ (devinitiveness) หรือการสะสมความรู้ ประสบการณ์ และความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นมีติดต่อกันเป็นเวลานาน

ทัศนคติกับพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันจากความหมายข้างต้น และสามารถสรุปเป็นโครงสร้างที่ชัดเจนดังนี้

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของทัศนคติ

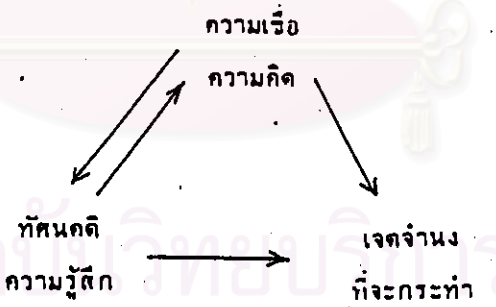

ทัศนคติตามแนวคิดของ
ฟิชบ่าเยน์ และคณะ (1965)

คัดจาก จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, (2538)

แผนผังสรุปแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

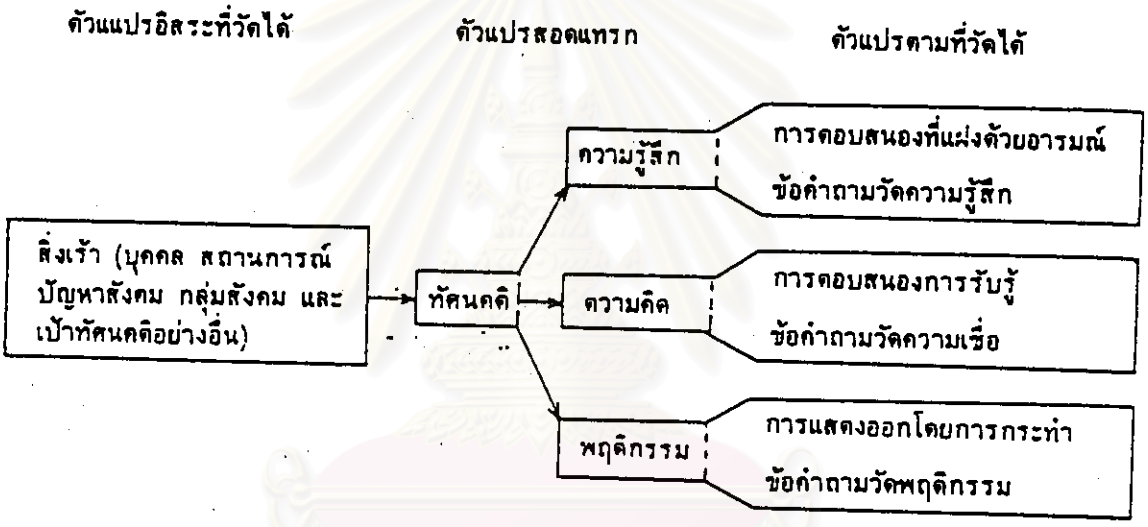

คัดจาก จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, (2538).

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับทัศนคติของเด็กปัญญาเลิศ หรือ ทัศนคติของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (โครงการ สพน.) ที่มีต่อวิชาพลศึกษา ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาค้นคว้ามาก่อน แต่จะมีการศึกษาที่เกี่ยวกับทัศนคติในการเรียนต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาและเรื่องที่เกี่ยวข้องกันของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งภายในและภายนอกพอจะนำมากล่าวได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2509 นลินี วันชัย ได้ทำการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในอุดมคติระหว่างครูและนักเรียน" พบว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ ครูต้องมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียน ต้องคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนกับนักเรียนซึ่งมีความใกล้ชิดทางอารมณ์มาก นอกจากนั้นครูจะต้องไม่มีความรู้สึกว่าตนอยู่เหนือนักเรียน ต้องไม่ดูถูกและไม่เฉยเมยกับนักเรียน ย่อมนำไปสู่การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

ในปี พ.ศ. 2512 กรมพลศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับ "การพลศึกษาในโรงเรียน" ว่า การจัดพลศึกษาที่สมบูรณ์นั้น ประกอบด้วยปัจจัย 6 อย่าง คือ

1. เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพียงพอกับบทเรียน เช่น สนามเล่น สนามฝึกซ้อมและแข่งขัน โรงฝึกพลศึกษา

2. มีอุปกรณ์พลศึกษาและกีฬาเพียงพอกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน

3. มีครูพลศึกษาได้สัดส่วนกับนักเรียน

4. มีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินการพอสมควร ซึ่งอาจจะอาศัยจากโรงเรียนหรือจัดหาพิเศษ

5. บทเรียนพลศึกษาต้องวางแผนไว้ให้ชัดเจน และมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรของชั้นเรียนโดยทำเป็นโครงการตลอดปี ภาคสัปดาห์และรายวัน

6. ให้เวลาเรียนสำหรับบทเรียนพลศึกษาอย่างเพียงพอตามที่กำหนดไว้

ในปี 2514 นภาพร เมฆรักษาวินิช ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนทัศนคติในการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนรัฐบาลในส่วนกลาง จำนวน 400 คน โดยแยกเป็นนักเรียนชาย 100 คน นักเรียนหญิง 100 คน ในแผนกวิทยาศาสตร์และนักเรียนชาย 100 คน นักเรียนหญิง 100 คน ในแผนกศิลป ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นิสัยในการเรียน ทัศนคติในการเรียน มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักเรียนที่มีสัมฤทธิทางผลทางการเรียนสูง มีนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ มีนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียน ดีกว่านักเรียนแผนกศิลปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนไม่แตกต่างกัน

5. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแผนกวิชา ทั้งในเพศเดียวกันและระหว่างเพศ ปรากฏว่าคะแนนนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีข้อน่าสังเกตคือ นักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์กับนักเรียนหญิงแผนกศิลป และนักเรียนหญิงแผนกวิทยาศาสตร์กับนักเรียนหญิงแผนกศิลป มีทัศนคติในการเรียนไม่แตกต่างกัน

6. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ ในแผนกเดียวกัน ปรากฏว่า คะแนนนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่มีข้อน่าสังเกตคือนักเรียนหญิงแผนกศิลปมีทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนชายแผนกศิลปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปี พ.ศ. 2515 หฤทัย อภิชาตพงษ์ ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความรู้ในวิชาพลศึกษากับทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษา ระหว่างนักเรียนวิทยาลัยครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ในจังหวัดพระนครโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมี 3 หมวด ได้แก่ หมวดความรู้ทั่วไปของนักเรียน หมวดความรู้ทั่วไปในวิชาพลศึกษาและหมวดทัศนคติ พบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ มีความรู้ในวิชาพลศึกษาดีกว่านักเรียนฝึกหัดครู

2. ความแตกต่างระหว่างความรู้ที่มีต่อวิชาพลศึกษา ของเพศชายและเพศหญิง ของนักเรียนฝึกหัดครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพศชายดีกว่าเพศหญิงเล็กน้อยส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญเพศชายดีกว่าเพศหญิงมาก

3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และนักเรียนฝึกหัดครู มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. จากจำนวนตัวอย่าง 100 เปอร์เซนต์ พบว่า 85 เปอร์เซนต์ มีทัศนคติไปทางบวกอีก 15 เปอร์เซนต์ ไม่แสดงความคิดเห็นและไม่ปรากฏกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติไปในทางลบ

6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติในวิชาพลศึกษานั้น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญมีค่าสหสัมพันธ์สูงสุด ส่วนนักเรียนฝึกหัดครูมีค่าสหสัมพันธ์ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ"

ในปี พ.ศ.2520 อรุณ ทองใส ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลานามัย ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญศึกษากับสายอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร" จำนวน 660 คน ปรากฏว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลานามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีลักษณะกลับกันในนักเรียนหญิง และรวมนักเรียนชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษา และมีลักษณะตรงกันในนักเรียนชายและรวมนักเรียนชายหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา และมีลักษณะกลับกันเมื่อรวมนักเรียนทั้งชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษาและสายสามัญศึกษาเข้าด้วยกัน และความสัมพันธ์ระหว่างเจตนคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลานามัยของนักเรียนชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษากับสายอาชีวศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปี พ.ศ. 2521 นภพร ทัศนัยนา ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเจตนคติและความต้องการด้านพลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล" จำนวน 1,430 คน ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจ เข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับประโยชน์คุณค่าและความสำคัญของวิชาพลศึกษาที่จะนำไปสู่การพัฒนาเอกบุคคลและสังคม มีความเชื่อในทางบวก (Positive) เกี่ยวกับการออกกำลังกาย เช่น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและถูกหลักเกณฑ์จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกายได้ การออกกำลังกายเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับทุกคนโดยไม่จำกัดเพศ วัยและอาชีพและเชื่อว่าการกีฬาไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ เลย

ในปี พ.ศ. 2525 โฆสิต แจ้งสกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษากับสมรรถภาพทางกายของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดขอนแก่น" จำนวน 435 คน ผลปรากฏว่า ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปี พ.ศ. 2526 สุภชัย มั่นใจตน ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อวิชาพลศึกษา" กับนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษา-ตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 720 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับดี

2. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. นักเรียนในกรุงเทพมหานครกับนักเรียนในต่างจังหวัดมีคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. นักเรียนในภาคเหนือกับภาคใต้มีคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5. เกณฑ์ปกติวิสัย คะแนนทัศนคติทางพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับดีมาก ดี ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก จะมีคะแนนรวมทัศนคติทางพลศึกษา เรียงตามลำดับดังนี้ ตั้งแต่ 211.06 ขึ้นไป, 191.32 - 211.05, 151.83-191.31, 132.09-151.82 และตั้งแต่ 132.08 ลงมา

โสภา โกมลวัฒนพงศ์ (2527) ได้ทำการวิจัย เรื่องการเปรียบเทียบทัศนคติทางพลศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนอาชีวศึกษาชายระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2526 จำนวน 800 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นมาตรวัดทัศนคติทางพลศึกษาของ สุรศักดิ์ ศุภเมธีวรกุล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบมาตรวัดทัศนคติทางพลศึกษามาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติคือ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าทีและวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนอาชีวศึกษามีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาในระดับปานกลาง

2. นักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครกับนักเรียนอาชีวศึกษาต่างจังหวัดมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักเรียนอาชีวศึกษาในต่างจังหวัดมีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติสูงกว่านักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนน 4.34 และ 4.23 ตามลำดับ

ในปี พ.ศ.2533 นพรัตน์ บุญสมบูรณ์สกุล ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มีต่อวิชาพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชาย หญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 710 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบมาตรวัดทัศนคติทางพลศึกษามาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ คือ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าทีผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาในระดับดี

2. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัด มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17032143

ในปี พ.ศ.2536 อนันต์ ธันวารักษ์กิจ ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่อง ในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่มีผู้ระบุสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ไม่มีการระบุเกี่ยวกับโครงการ สพพ. ไว้ในแผนภูมิโครงสร้างงานวิชาการ มีการแยกและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติหลักสูตร แผนการเรียน และตารางสอน รวมทั้งโครงการสนับสนุนโครงการ สพพ. ขึ้นโดยเฉพาะด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน การซ่อมเสริม การจัดกลุ่มวิชาเลือกต่างจากวิธีการสอนปกติโดยนักเรียนด้วยตนเองมากขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ มีการพัฒนาครูโดยจัดแยกเฉพาะครูในโครงการนิเทศภายใน ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการสอน บันทึกการสอนรายวิชา การจัดครูเข้าสอน และกำหนดคาบการสอนต่างจากที่ปฏิบัติอยู่ปกติ มีการส่งเสริม การผลิตสื่อ การนิเทศโดยให้ศึกษาดูงาน ครูส่วนมากได้สอนตรงตามความรู้ความสามารถ โดยหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้คัดเลือกด้านการประเมินผลงานวิชาการ มีการติดตามประเมินผลเมื่อสิ้นการดำเนินการ มีการรายงานผลและนำผลไปปรับปรุงการสอน ปัญหาสูงสุดในแต่ละด้านได้แก่ ขาดการวิเคราะห์ปัญหาความจำเป็นในการทำโครงการ การจัดทำแผนการเรียนยังสำรวจความเห็นนักเรียนไม่ทั่วถึง ขาดการออกแบบเข้มให้กับครูในเรื่องเทคนิควิธีสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ขาดเอกสารวิชาการที่หน่วยงานภายนอกผลิตให้ครูศึกษาด้วยตนเอง ห้องเรียนพิเศษเฉพาะไม่เหมาะสมและการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแก่ครู-อาจารย์ไม่ทั่วถึง ไม่มีแนวทางการประเมินผลกิจกรรมที่ชัดเจน ครูไม่ต้องการมีภาระการสอนเพิ่มมากขึ้น เครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัยในต่างประเทศ

มอริส (Morris, 1961) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงจะได้คะแนนนิสัยในการเรียนและมีทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 7 จำนวน 144 คน ระดับ 8 จำนวน 130 คน และ

ระดับ 9 จำนวน 97 คน ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียน ให้ครูประจำชั้นประเมินสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยให้คะแนนเป็น A, B, C หรือ D, หรือ E และเปลี่ยนคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียนให้เป็นตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และหาเกณฑ์ปกติเปรียบเทียบตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้จากแบบสำรวจนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียน กับการประเมินค่าของครูเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ครูประเมินให้คะแนน A, B ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของคะแนนจากแบบสำรวจนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียนจะสูงกว่าพวกที่ได้คะแนน D และ E ร้อยละ 87 ของนักเรียนระดับ 7 ที่ได้คะแนน A-B จะได้คะแนนจากแบบสำรวจนิสัยในการเรียนอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ขึ้นไป ขณะที่นักเรียนได้คะแนน D และ E มีเพียง ร้อยละ 31 เท่านั้น ที่ได้คะแนนอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 ขึ้นไปผลของนักเรียนที่เรียนระดับ 8 และ 9 ก็คล้ายกับของนักเรียนระดับ 7

เจมส์และไอดา (James and Ida, 1965) วิจัยเรื่อง "ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนพลศึกษา" โดยใช้แบบสอบถามนักเรียน จำนวน 500 คน จากโรงเรียนที่มีสถานที่และอุปกรณ์พลศึกษาอย่างสมบูรณ์กับทั้งมีครูพลศึกษาประจำอยู่อย่างน้อย 2-3 ปี มาแล้ว พบว่า ความสนใจที่จะเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับแผนการสอนของครู และความสามารถในการจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ครูพลศึกษาควรมีการวางแผนการสอนและจัดกิจกรรมพลศึกษาให้อยู่ในความสนใจของนักเรียน

ซิลเวสเตอร์ (Silvester, 1969) ได้วิจัยเรื่อง "ทัศนคติที่มีต่อการพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา" โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้บริหารโรงเรียน 172 คน พบว่า ครูพลศึกษาที่มีวุฒิปริญญาหรือสูงกว่า จะมีความเข้าใจหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาดีกว่า ส่วนครูที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาส่วนใหญ่สอนโดยปล่อยให้นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำพัง เพราะไม่มีหลักการและวิธีสอนพลศึกษา เป็นสาเหตุให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ

ในปี 1969 มีนักการศึกษาอีกหลายคนที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องทัศนคติ ดังนี้คือ

คาน (Khan, 1969) ศึกษาพบว่าทัศนคติของนักเรียนชายที่มีต่อครูจะมีความสัมพันธ์

อย่างมีนัยสำคัญกับสัมฤทธิผลทางการเรียน ส่วนนักเรียนหญิงแทนที่จะเป็นทัศนคติที่มีต่อครูกลับเป็นนิสัยในการเรียนที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับสัมฤทธิผลทางการเรียน นอกจากนั้นเขายังได้สรุปว่า สัมฤทธิผลทางการเรียนของคนเรานอกจากจะขึ้นอยู่กับสติปัญญาแล้ว อารมณ์ ความรู้สึก ทัศนคติในการเรียน ตลอดจนนิสัยในการเรียนก็มีบทบาทสำคัญต่อสัมฤทธิผลทางการเรียนเช่นกัน

ลาเบลล์ (La Belle, 1969) ได้ศึกษาทัศนคติในการเรียนและสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนระดับ 5 เชื้อชาติอเมริกันสเปญ กับ อเมริกันอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในโรงเรียนรัฐบาล ในนิวเม็กซิโก จำนวน 882 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตัวแปร 4 อย่างคือ เชื้อชาติ ผลการเรียน อาชีพของพ่อแม่ และเพศ ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบ ซีแมนติค (The Semantic Differential Intrument) ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า พวกที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูง ไม่จำเป็นต้องมีทัศนคติทางบวกต่อโรงเรียนมากกว่าพวกที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนอยู่ในระดับกลางและต่ำ และพวกอเมริกันสเปญกับอเมริกันอังกฤษ มีทัศนคติต่อโรงเรียนคล้ายคลึงกันมากกว่าต่างกัน พวกที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับสูงและปานกลางจะมีทัศนคติทางบวก ต่อโรงเรียนมากกว่าพวกที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต่ำ และกลุ่มตัวอย่างหญิงจะมีทัศนคติไปในทางบวกมากกว่าชาย แต่กลุ่มตัวอย่างชายมักจะมีทัศนคติต่อโรงเรียนโดยสัมพันธ์เข้ากับเอกลักษณ์แห่งตน (Self-Identity) การศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า ทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับสัมฤทธิผลทางการเรียน แต่สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกันทำให้คนมีทัศนคติในการเรียนแตกต่างกัน

ดีไซเดอราโต และโคสกิเน็น (Desiderato and Koskinen, 1969) ศึกษาว่านักเรียนที่มีความถนัดทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ถ้ามีความวิตกกังวล จะทำให้คะแนนเฉลี่ยสะสมลดลง หรือไม่ และผู้ที่มีความวิตกกังวลต่างกัน จะมีนิสัยในการเรียน และผลการเรียนต่างกันหรือไม่ ผลปรากฏว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนแตกต่างกัน จะได้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หญิงที่มีความกังวลใจต่ำ จะได้คะแนนเฉลี่ยและคะแนนนิสัยในการเรียนดีกว่าพวกความกังวลใจสูง กลุ่มที่ได้คะแนนนิสัยในการเรียนสูงจะได้คะแนนสูงกว่า สรุปได้ว่า นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียน

นีล, กิลล์และทิสเมอร์ (Neale, Gill and Tisner, 1970) ได้ศึกษาพบว่า ทัศนคติที่มีต่อวิชาเรียนจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 6 เป็นชาย 105 คน หญิง 110 คน เมื่อเปิดเรียนสัปดาห์แรกให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบ ซีแมนติค (The Semantic Differential Instrument) แบบทดสอบสติปัญญา (The Lorge Thorndike Intelligence Test-Level II) และแบบทดสอบสัมฤทธิผล (The S.R.A. Achievement Series) และเมื่อสิ้นปีการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทำแบบทดสอบทัศนคติที่มีต่อวิชาที่เรียนและสัมฤทธิผลทางการเรียนซึ่งมีเนื้อหาคล้ายคลึงกับแบบทดสอบที่ทำในครั้งแรก ผลปรากฏว่า ทัศนคติที่มีต่อวิชาเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสัมฤทธิผลทางการเรียน สำหรับชายทัศนคติที่ต่อวิชาสังคมศึกษา เลขคณิต และการอ่าน มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .27 - .32$) ทัศนคติที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .15$) สำหรับนักเรียนหญิง ทัศนคติในการอ่านเพียงอย่างเดียวที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .20 < P .05, r = .35 P < .01$) และผลการศึกษายังพบว่า ทัศนคติที่มีต่อวิชาเรียนซึ่งวัดโดยแบบซีแมนติค (Semantic Differential Instrument) มีบทบาทในการพยากรณ์สัมฤทธิผลทางการเรียนน้อยมาก นอกจากนั้นยังปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงมีทัศนคติต่อวิชาที่เรียนไม่ค่อยดีในตอนปลายปีการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับตอนต้นปีการศึกษา และนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อโรงเรียนมากกว่าชาย

ฮิล (Hill, 1971) ได้ทำการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในการเรียนพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอะแคนซัส อาร์แคนซอ(Akansas)โดยใช้แบบวัดทัศนคติของเอดกิงตัน (Edginton Attitude Scale) วัดทัศนคตินักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 969 คน จาก 21 โรงเรียน พบว่า ครูผู้สอน ขนาดของโรงเรียน ขนาดของชั้นเรียน เวลาที่สอนวิชาพลศึกษา ความสามารถทางด้านทักษะของนักเรียน คะแนนวิชาพลศึกษา ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬานั้น เป็นปัจจัยที่มีผลทางด้านทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา

จอห์นสัน (Johnson, 1971) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติทางพลศึกษากับนักศึกษาชายที่มหาวิทยาลัยบริกแฮม ยัง (Brigham Young University) การศึกษานี้ได้ศึกษากับนักเรียนชายที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาในชั้นเรียนภาคฤดูใบไม้ร่วง ปี 1970-1971 ทำการ

วัดทัศนคติครั้งแรกและครั้งสุดท้ายโดยใช้มาตรวัดทัศนคติของแวร์ (Wear Attitudes Scale) ทั้งชุดเอ (A) และบี (B) ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนชายที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาที่มหาวิทยาลัยบริกแฮม ยัง (Brigham Young University) เป็นผู้ที่มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาในช่วงต้นภาคเรียนฤดูใบไม้ร่วง ปี 1970-1971 และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาในช่วงปลายภาคด้วย

2. ปรากฏว่า ทัศนคติทางพลศึกษาระหว่างกลุ่มย่อยที่คัดเลือกไว้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3. ทัศนคติทางพลศึกษาของนักศึกษาชายที่ลงทะเบียนในชั้นเรียนพลศึกษายังคงมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาตลอดภาคเรียนฤดูใบไม้ร่วง ปี 1970-1971

เมอร์เรย์ (Murray, 1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และการเข้าร่วมในการศึกษาทางกีฬาของนักเรียนหญิงระดับประถม" โดยทำการศึกษากับเด็กระดับ 1 และ 2 จำนวน 212 คน ในชั้นเรียนวิชาพลศึกษา และมีครูอาสาสมัครจำนวน 3 คน จาก 4 โรงเรียน ในรัฐคอนเนคติคัต (Connecticut) กลุ่มตัวอย่างนี้ถูกกำหนดให้ทดสอบก่อนเห็นความสำคัญในการศึกษาในเรื่องกีฬาและสรุปผลของการศึกษาหลังการทดสอบซึ่งใช้ระยะเวลา 3 เดือน ว่าทัศนคติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์จะพัฒนาขึ้นหรือไม่ แบบทดสอบที่นำมาใช้คือแบบทดสอบแอนนิมอล (Animal Crackers) ของแอดคินส์และบัลลิฟ (Adkins and Ballif) ซึ่งวัดการบรรลุผลของแรงจูงใจ ผลการวิจัย สรุปได้ว่า ทัศนคติมีผลต่อการบรรลุถึงการเรียนรู้ของนักเรียนหญิงในระดับประถม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในระหว่างที่เข้าร่วม กิจกรรมพลศึกษา ผลที่ได้ออกมานี้จึงยืนยันได้ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อผลสัมฤทธิ์และการเข้าร่วมในการศึกษาในเรื่องของกีฬาของนักเรียนหญิงระดับประถม

โคแวล และ เอ็นทวิสเทิล (Cowell and Entwistle, 1971) ได้ศึกษาว่า ผู้ที่มีบุคลิกภาพและทัศนคติในการเรียนต่างกัน จะมีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่างกันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายวิทยาลัยเทคนิคปีที่ 1 และ 2 จำนวน 117 คน ที่ได้รับการคัดเลือกมาโดยวิธีสุ่ม ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบสติปัญญา (AH4 Group Test of General Intelligence) แบบทดสอบบุคลิกภาพ (Eysenek Personality Inventory Form A) แบบสำรวจนิสัยใน

การเรียนและทัศนคติในการเรียน (Brown-Holtzman Survey of Study Habits and Study Attitudes) หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบย่อยแต่ละฉบับกับสัมฤทธิผลทางการเรียน ปรากฏว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีทัศนคติในการเรียนดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอื่น ๆ แต่สัมฤทธิผลทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอื่น ๆ ก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แบบสำรวจย่อยแต่ละฉบับของแบบสำรวจนิสัย ในเรื่องการเรียนและทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับสัมฤทธิผลทางการเรียน แต่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับมิติทางด้านบุคลิกภาพ

แอลซอพ (Alsop, 1973) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการให้ลำดับการสอนทัศนคติที่มีต่อทัศนคติของพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเวอร์จิเนียตะวันตก แบ่งเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีการให้ลำดับ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ความรู้ ทัศนคติ ทักษะการเคลื่อนไหว จำนวน 32 คน

กลุ่มที่ 2 ทัศนคติ ทักษะการเคลื่อนไหว ความรู้ จำนวน 17 คน

กลุ่มที่ 3 ทักษะการเคลื่อนไหว ความรู้ ทัศนคติ จำนวน 18 คน

การวัดทัศนคติจากแบบทดสอบของแวร์ (Wear Physical Education Attitude Inventory) ใช้เวลาศึกษามากกว่า 16 สัปดาห์ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ไม่มีความแตกต่างระหว่างคะแนนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

2. มีความแตกต่างระหว่างคะแนนทัศนคติที่มีต่อพลศึกษาระหว่างการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลังของทั้ง 3 กลุ่ม

3. ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องของการวัดการเรียนรู้ทางด้านความรู้และทักษะการเคลื่อนไหวครั้งหลัง

4. มีความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการวัดความรู้ และทักษะการเคลื่อนไหวของการทดสอบครั้งแรก และครั้งหลังของทั้ง 3 กลุ่ม

ฮอจจาติ (Hojjati, 1980) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาหลังจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา" ซึ่งจะมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาในเวลาว่าง โดยทำการวัดทัศนคติของนักเรียนระดับ 12 กับนักเรียนระดับ 10 และใช้แบบสอบถามซึ่งมีเรื่องสรีรวิทยาและคุณค่าของพลศึกษาทางด้านสังคม พบว่า

1. แบบวัดทัศนคติทางพลศึกษาของแวร์ (The Wear Physical Education Inventory) มีความเที่ยงตรงและมีความเชื่อมั่น ซึ่งใช้วัดทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อวิชาพลศึกษาได้

2. นักเรียนมีทัศนคติในทางบวกต่อวิชาพลศึกษาถึง 3 ใน 4 ของนักเรียนทั้งหมด

3. มีความแตกต่างของทัศนคติเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมแต่ละอย่างมีโอกาสจะสร้างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาไม่เท่ากัน

4. นักเรียนในระดับ 12 มีทัศนคติดีกว่านักเรียนในระดับ 10

5. นักเรียนผิวขาวมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษามากกว่านักเรียนผิวดำและมีผิวสีน้ำตาล

6. นักเรียนชายมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาดีกว่านักเรียนหญิง

7. นักเรียนแสดงความชาบซึ้งต่อคุณค่าของวิชาพลศึกษา โดยเฉพาะคุณค่าต่อร่างกาย

เฮย์วูด (Haywood, 1981) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักตนเองกับทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเอกชนขององค์การทางศาสนา (Private Church Related University) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการรู้จักตนเองและทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาหลังจากการเข้าร่วมการเรียนกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน เป็นชายจำนวน 145 คน เป็นหญิงจำนวน 182 คน ใช้แบบวัดการรู้จักตนเองของเทนเนสซี (Tennessee Self-Concept Scale) และแบบวัดทัศนคติของแวร์ (Wear Physical Education Attitude Inventory) และใช้แบบวัดสมรรถภาพของสมาคมสุขศึกษาพลศึกษาและนันทนาการแห่งสหรัฐอเมริกา AAHPER (America Association of Health Physical Education and Recreation) วัดสมรรถภาพทางกาย พบว่า

1. ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาและการรู้จักตนเองในการเปลี่ยนแปลงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งชายและหญิง

2. สมรรถภาพทางกายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับการรู้จักตนเองและทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในปีเดียวกัน เรย์ (Ray, 1981) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางพลศึกษาของนักศึกษาปริญญาตรีทั้งชายและหญิง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษาเป็น

วิชาเลือก และกลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับ ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการทดสอบ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้นักศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 424 คน ทำการทดสอบในสัปดาห์แรกของภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ ส่วนในการทดสอบครั้งที่สอง ใช้นักศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 375 คน ทดสอบในสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ โดยใช้แบบวัดทัศนคติทางพลศึกษาของคเนียร์ (Kneer) มาทดสอบ ผลจากการทดสอบพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีทัศนคติทางพลศึกษาที่ดีและไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วูด (Wood, 1987) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมพลศึกษาของนักเรียนที่มีปัญญาเลิศทางด้านวิชาการ และไม่มีปัญญาเลิศทางด้านวิชาการโดยใช้กลุ่มประชากรที่มีปัญญาเลิศ จำนวน 369 คน และไม่มีปัญญาเลิศ 433 คน จากโรงเรียนมัธยม 5 แห่ง ของตำบลการ์ไนท์ (Granite) รัฐยูทา ด้วยเครื่องมือวัดทัศนคติสำหรับเด็กCATPA (The Children's Attitudes Toward Physical Activity) ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา

2. นักเรียนเชื่อว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษา ให้โอกาสเข้าสังคมกับเพื่อนๆ คนอื่น ๆ ได้

3. นักเรียนหวังผลเกี่ยวกับสุขภาพและสมรรถภาพจากทางวิชาพลศึกษาสูงมาก

4. ได้ชี้เน้นให้เห็นถึงการเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษาของนักเรียน มีตัวเลขต่ำลงมาก

5. นักเรียนที่มีปัญญาเลิศทั่วไป มีทัศนคติต่อกิจกรรมทางพลศึกษาต่างกันกับนักเรียนที่ไม่มีปัญญาเลิศโดยทั่วไป

6. นักเรียนปัญญาเลิศหญิง มีทัศนคติต่อกิจกรรมทางพลศึกษาต่างกันกับนักเรียนที่ไม่มีปัญญาเลิศหญิง

7. นักเรียนปัญญาเลิศชาย มีทัศนคติต่อกิจกรรมทางพลศึกษาต่างกันกับนักเรียนที่ไม่มีปัญญาเลิศชาย

ในปีเดียวกัน ฮาสลาม และบราวน์ (Haslam and Brown, 1988) ได้ศึกษาผลของการสอนทักษะในการเรียน เพื่อปรับปรุงนิสัยในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยกลุ่ม

ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 74 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ใช้วิธีจับคู่แบ่งตามเพศ เชื้อชาติ อายุ ระดับสติปัญญา เวลาเรียน คะแนนเฉลี่ยสะสม และวิชาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของ บราวน์ และโฮลส์แมน หลังจากนั้นกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ(The Brown-Holtzman Effective Study Course) ทั้งหมด 20 ครั้ง โดยกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการสอน แล้วทั้งสองกลุ่มทำแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์และโฮลส์แมนอีกครั้งหนึ่ง และทำแบบทดสอบการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบสำรวจและแบบทดสอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าการสอนทักษะในการเรียนช่วยปรับปรุงนิสัยในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้นได้

โกลไฟน์ (Goldfine, 1989) ได้ทำการศึกษาทดลองเกี่ยวกับการรวมโปรแกรมสุขภาพและสมรรถภาพเข้าด้วยกัน และผลที่มีต่อทัศนคติ ความรู้ และพฤติกรรมที่มีต่อกิจกรรมพลศึกษา เพื่อหาผลจากการรวมเข้าด้วยกัน ตลอดจนการปรับให้สอดคล้องกับความคิด หลักสูตรสมรรถภาพ สุขภาพ โดยใช้ 12 สัปดาห์ สำหรับกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม แต่มีกิจกรรมในกลุ่ม 2 เพิ่มมากกว่า และกลุ่มควบคุมที่ 3 จากนักเรียนมัธยมศึกษา 90 คน ผลการทดลองนักเรียนใน 2 กลุ่มทดลองมีทัศนคติต่อกิจกรรมพลศึกษาเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม และมีความเข้าใจดีขึ้นเกี่ยวกับสุขภาพและสมรรถภาพอย่างมีนัยสำคัญ

ลอโร (Lauro, 1992) ได้ศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และความมุ่งหวังด้านพฤติกรรมของนักศึกษาหญิงในวิทยาลัย ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเต้นแอโรบิค และกิจกรรมการออกกำลังกาย ใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหญิงที่เข้าร่วมกิจกรรมการเต้นแอโรบิคและกิจกรรมออกกำลังกาย จำนวน 107 คน กับนักศึกษาหญิงที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเต้นแอโรบิค และกิจกรรมการออกกำลังกาย จำนวน 106 คน ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 46 ของความแปรปรวนในเรื่องพฤติกรรม มีสาเหตุมาจากทัศนคติและบรรทัดฐานในการนึกคิด ทัศนคติเพียงอย่างเดียว มีค่าความแปรปรวนร้อยละ 40 ความเชื่อในผลของการออกกำลังกาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติจากการเปรียบเทียบกลุ่มที่ออกกำลังกายกับกลุ่มที่ไม่ได้ออกกำลังกาย พบว่ากลุ่มที่ออกกำลังกายมีทัศนคติ

ความเชื่อ ความมุ่งหวังด้านพฤติกรรม และการยอมรับตนเองในเรื่องความสามารถทางกายในการเข้าร่วมกิจกรรมดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ออกกำลังกาย

ซานันเดรีย (Zanandrea, 1992) ได้ประเมินแบบวัดทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาของแวร์ (Wear Physical Education Attitude Inventory) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลแบบวัดทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาของแวร์ และเพื่อศึกษาว่าการจัดลำดับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาพลศึกษาในรายการแบบวัด มีความสัมพันธ์กับการจัดลำดับในตัวเองหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดลำดับตัวเองในแบบวัด (Inventory self-rating) กับการจัดลำดับตนเองของนักเรียน (The students'self-rating) อยู่ในระดับต่ำ คือ .523, .313 และ .439

แมคมิลแลน (McMillan, 1993) ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองของนักเรียนต่องานแผนการสอนในวิชาพลศึกษา จุดประสงค์ของการศึกษา เพื่อบรรยายการตอบสนองของนักเรียนที่มีผลต่องานแผนการสอนในวิชาพลศึกษา ดังนี้

1. การยอมรับทางสังคมตามการรับรู้
2. สมรรถภาพทางกีฬาตามการรับรู้
3. ความรู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่าในโลก
4. การปรับเปลี่ยนงานให้เหมาะสมตามเป้าหมาย
5. ทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษา
6. เวลาที่เลือกทำกิจกรรมพลศึกษาด้วยตนเอง

โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับ 4 จำนวน 143 คน ระดับ 6,7 จำนวน 135 คน และระดับ 9 จำนวน 142 คน การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยกระบวนการ การใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

ข้อสรุป 7 ประการที่ได้มาจากข้อมูลโดยไม่ได้พยายามครอบคลุมตัวแปรอื่นนอกจากขอบเขตของการศึกษาเท่านั้น

1. การรับรู้ของนักเรียนด้านสมรรถภาพทางกีฬา สัมพันธ์กับระดับการเข้าร่วมในวิชาพลศึกษานักเรียนกับการรับรู้ทางบวกของสมรรถภาพทางกีฬาของเขา มีระดับการเข้าร่วมสูงสุดในชั้นเรียน

2. ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาพลศึกษากับมีสภาพลดลง ในขณะที่นักเรียนเรียนสูงขึ้นจากระดับ 4 ถึง 9

3. นักเรียนแสดงระดับการเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าลดลงในขณะที่เรียนสูงขึ้น

4. การปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามเป้าหมายของนักเรียน ไม่ได้ช่วยสนับสนุนต่อพฤติกรรมการเข้าร่วมซึ่งลดลงในวิชาพลศึกษา

5. นักเรียนระดับ 4 มีทัศนวิสัย เป้าหมายต่องาน มากกว่าระดับ 6, 7 หรือ 9

6. นักเรียนใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาน้อยลง โดยเฉพาะกิจกรรมที่ใช้กำลัง

7. พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนในวิชาพลศึกษาไม่ถูกต้องเพื่อชี้ถึงพฤติกรรมการเข้าร่วมในกิจกรรมพลศึกษานอกโรงเรียน

แคมป์เบล (Cambell, 1993) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของผู้หญิงที่มีต่อวิชาพลศึกษาและกิจกรรมที่เกี่ยวกับพลศึกษาของนักเรียนหญิงชาวฟิลิปปินส์ ที่มาจากภูมิลำเนาอื่นและนักเรียนชาวฟิลิปปินส์ที่มีภูมิลำเนาเดิม ด้วยเครื่องมือสำรวจทัศนคติของ ลิเคิร์ท (Likert) 42 รายการ และทดสอบ t-test ที่ไม่ได้จับคู่เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ผลสรุปดังต่อไปนี้

นักเรียนหญิงมาจากภูมิลำเนาอื่น

1. ชอบกีฬาที่ไม่ก้าวร้าวมากกว่า

2. ตอบสนองต่อการออกกำลังกาย ซึ่งทำให้มีการทรงตัวอย่างมั่นคง

3. ทำให้ครอบครัวของเขาได้รับความเท่าเทียมกัน อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเสมอภาค

4. ใช้เวลาไปกับวิชาการอื่น ๆ มากกว่าวิชาพลศึกษา

นักเรียนหญิงที่มีภูมิลำเนาเดิม ปรากฏว่า

1. ชอบทั้งกีฬาที่ก้าวร้าวและไม่ก้าวร้าว

2. มีความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพลศึกษา

3. มีวิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมในโรงเรียนของเขา

4. รู้สึกมีอิสระที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง

และส่วนอื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดจนมีผลกับการศึกษา คือ พื้นฐานชนชาติ อิทธิพลทางด้านวัฒนธรรม ความคาดหวังที่แตกต่างกัน จะมีอยู่ในนักเรียนชนชาติกลุ่มน้อย

ในปี ค.ศ. 1995 เดมมอน (Demmons, 1995) ได้ศึกษาทัศนคติต่อกิจกรรมพลศึกษาในฝ่ายพลศึกษาของเมืองนิวบรันสวิค (New Brunswick) โดยใช้โรงเรียนนำร่องสำหรับรายวิชาสุขศึกษา และพลศึกษา 110 (HPE 110) โดยการเปลี่ยนระบบประเมินผลเพิ่มจาก 10 เปอร์เซนต์ เป็น 30 เปอร์เซนต์ ในโรงเรียนนำร่อง 6 โรงเรียน ข้อมูลถูกรวบรวมโดยการจัดระบบทัศนคติ 2 ประเภท คือ

1. ทัศนคติของเด็กที่มีต่อการจัดระบบกิจกรรมทางพลศึกษา (CATPA) พัฒนาโดยไซมอนและสมอล (Simon and Smoll, 1974 อ้างถึงใน Demmons, 1995)

2. ความรู้สึกเกี่ยวกับการจัดระบบกิจกรรมทางพลศึกษา (FAPA) พัฒนาโดยเนลสันและคาร์บิน (Neilson and Corbin, 1986 อ้างถึงใน Demmons, 1995)

ทั้ง 2 ประเภทนี้ มีค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง ผลจากการเก็บข้อมูลมีนักเรียน 396 คน จาก 403 คน ที่มีการตอบสนองสมบูรณ์ ถือว่าระบบเหล่านี้ยอมรับได้ (98.3 เปอร์เซนต์)

ไม่มีความแตกต่างทางนัยสำคัญที่มีอยู่ระหว่างกลุ่มโรงเรียนนำร่องและกลุ่มโรงเรียนตามระบบเดิม เพศ โรงเรียนในสองรายวิชาไม่เป็นปัจจัยต่อทัศนคติ

ความแตกต่างระหว่างทัศนคติของนักเรียนในกลุ่มหลักสูตรนำร่อง และทัศนคติในกลุ่มของนักเรียนในหลักสูตรเดิมที่มีต่อกิจกรรมทางพลศึกษา มีทัศนคติที่ดีหลายข้อ อย่างไรก็ตาม ทัศนคติที่ดีของรายวิชาใหม่ซึ่งครูเป็นผู้ระบุขึ้นขณะที่ข้อมูลกำลังถูกรวบรวม รากฐานของข้อมูลที่ถูกปรับแก้ไขต่อรายวิชา HPE 110 ผลที่ออกมาไม่ทำให้เกิดความแตกต่างกัน ส่วนที่มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมพลศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย